

Oslo kommune
Byrådsavdeling for miljø og samferdsel

Klima- og miljødepartementet
Postboks 8013 Dep
Kongens gate 20
0030 OSLO

Dato: 16.01.2017

Deres ref:

Vår ref (saksnr):

Saksbeh:

Arkivkode:

201605082-6

Eva Næss Karlsen, 23 46 13 83

543

**OVERSENDELSE AV BYRÅDENS SAK 1/2017 MED OSLO KOMMUNES
HØRINGSSVAR TIL FORSLAG OM FORSKRIFT OM FORBUD MOT FYRING
MED FOSSIL OLJE TIL OPPVARMING AV BYGNINGER**

Byrådsavdeling for miljø og samferdsel viser til Klima- og miljødepartementets forslag til forskrift om forbud mot fyring med mineralolje (fossil olje) til oppvarming av bygninger som ble sendt på høring den 12. oktober.

Oslo kommune avga høringssvar elektronisk på www.regjeringen.no innen fristen 11.01.2017.

Vedlagt oversendes byrådens sak 01/2017, signert av byråd for miljø og samferdsel, Lan Marie Berg, med Oslo kommunes høringssvar.

Med hilsen

Inger-Anne Ravlum
kommunaldirektør

Eva Næss Karlsen
spesialrådgiver

Godkjent og ekspedert elektronisk

Vedlegg: Byrådens sak 01/2017

Byrådets sak

Byrådets sak nr.: 1/2017
Vedtaksdato: 12.01.2017

Vår ref. (saksnr.): 201605082-4
Arkivkode: 543

OSLO KOMMUNES HØRINGSSVAR TIL FORSLAG TIL FORSKRIFT OM FORBUD MOT BRUK AV MINERALOLJE (FOSSIL OLJE) TIL OPPVARMING AV BYGNINGER FRA 2020

Saksfremstilling:

Klima- og miljødepartementet (KLD) sendte forslag til forskrift om forbud mot fyring med mineralolje (fossil olje) til oppvarming av bygninger på høring den 12. oktober. Frist for innspill er den 11.01.2017.

Hensikten med et forbud mot fyring med mineralolje (fossil olje) er å redusere utslipp av klimagasser fra oppvarming av bygninger, samtidig som hensynet til forsyningssikkerheten ivaretas. Forslaget innebærer at fyring med mineralolje til oppvarming av bygninger forbys fra 1. januar 2020. Forbudet retter seg mot den som eier eller bruker fyringsanlegg. De som benytter mineralolje til bygningsoppvarming i dag må innrette seg med en annen oppvarmingsløsning innen 2020.

Det foreslås at forbudet fastsettes i en forskrift med hjemmel i forurensingsloven og energiloven.

For mer informasjon om høringen, se høringsdokumenter på KLDs [hjemmesider](#).

Klimaetaten ble den 18.10.2016 gitt i oppdrag å innhente innspill fra relevante virksomheter i Oslo kommune og utarbeide forslag til høringsuttalelse. Klimaetaten har forespurt Omsorgsbygg, Undervisningsbygg, Vann- og avløpsetaten, Bymiljøetaten, Hafslund og Brann- og Redningsetaten om innspill. Brann- og Redningsetaten vil få en sentral rolle med å håndheve forbudet, dersom det blir utformet slik forslaget nå foreligger.

Vedtakskompetanse:

Høringsuttalelsen er avgitt av byråden for miljø og samferdsel på delegert myndighet jf. bystyrets vedtak 30.05.2001 sak 218 og byrådets vedtak 03.07.2001 sak 1360.

Vedtak:

På delegert myndighet avgir byråden følgende høringsuttalelse til KLDs forslag til forskrift om forbud mot bruk av mineralolje (fossil olje) til oppvarming av bygninger fra 2020:

Oslo kommune ser det som svært positivt at det nå kommer forslag til forskrift om forbud mot bruk av fossil olje til oppvarming. Bystyret i Oslo har vedtatt å kutte klimagassutslippene med 50

prosent i forhold til 1990-nivå innen 2020. Fossilt brensel til oppvarming står for 17 prosent av Oslos klimagassutslipp og et forbud mot fyring med mineralolje er av stor betydning for at Oslo skal nå sine klimamål. Et slikt forbud er også i tråd med vedtatt klima- og energistrategi for Oslo, der det heter i satsing 9 at «Bruk av fossilt brensel til oppvarming skal fases ut i Oslo innen 2020 og erstattes av alternative energikilder til oppvarming».

Det varslede statlige forbudet er etter Oslo kommunes vurdering godt kjent blant eiere og brukere av oljefyringsanlegg, men inntrykket er at en del er avventende og ikke ønsker å foreta seg noe før de er helt sikre på at det kommer et forbud. Det har gått lang tid siden forbudet ble varslet gjennom Klimaforliket i 2012, og dette har bidratt til usikkerhet om forbudet kommer. Oslo kommune mener derfor at det er viktig at forbudet nå kommer raskt på plass.

Forslag til forskrift mot oljefyring er etter Oslo kommunes syn godt gjennomarbeidet med gode forslag til håndheving, unntak, kostnadsberegninger m.m. og det ser ut som det er foreslått gode grep for å sikre at forsyningssikkerheten blir ivarettatt.

Oslo kommunes arbeid med oljeutfasing

Oslo kommune har i flere år jobbet med å stimulere til utfasing av oljefyringsanlegg, og har intensivert innsatsen de siste årene. Gjennom Oslo kommunes eget Klima og energifond støtter kommunen konverteringer fra olje til fornybart (ulike varmpumpeløsninger og fjernvarme) og fjerning av oljetank/kjel. Beregnet utslippsbesparelse av denne utfasingen er ca 80 000 tonn CO₂ årlig. Oslo har gjort omfattende kartlegging av oljefyringsanleggenes geografisk spredning, fordeling mellom ulike typer bygg, volum, alder osv, og har sendt ut ca 4000 brev til eiere av oljefyringsanlegg, vi har arrangert informasjonsmøter, jobbet aktivt mot eiere/eiendomsforvaltere med mange (og store) oljefyringsanlegg i porteføljen og ulike aktører i bransjen. Høsten 2016 startet vi "Oljefrihjelpen" som er et tilbud om gratis befaring for husholdninger som vil konvertere fra olje til fornybart. Det er blitt gjennomført/avtalt ca 100 befaringer. I tillegg var Oslo blant de første kommunene i landet til å fase ut olje til oppvarming i egne bygg. Til sammen er det ca 180 bygg som har byttet fra fossil til fornybar energikilde, men fremdeles gjenstår 25 bygg. Gjennom dette arbeidet har Oslo kommune høstet nyttige erfaringer og fått mye kunnskap.

Innspill på de to forslagene – Oslo anbefaler omfattende forbud

KLD har lagt frem to forslag til utforming av forbud, der det ene tillater bruk av olje på kalde dager (spisslast) i alle andre bygg enn boliger mens det andre forslaget ikke inneholder et slikt unntak. KLD ber om høringsinnspill om konsekvenser av de to forslagene.

Oslo anbefaler Alternativ A: forbud mot fyring med mineralolje til oppvarming av bygninger (Forbud 2 i konsekvensutredningen). Den viktigste årsaken til at vi anbefaler dette alternativet uten unntak for spisslast, er at det ellers vil bli krevende å nå Oslos ambisiøse klimamål. Som det fremgår av forslaget vil det dessuten bli ressurskrevende å kontrollere om forbudet overholdes hvis det utformes med et unntak for bruk av spisslast i øvrige bygg. Utfasing av olje i Oslos kommunale bygg (skoler, barnehager, sykehjem etc) har også vist oss at det er mulig å fjerne all bruk av olje til oppvarming og at det ikke er nødvendig å tillate bruk av olje på kalde dager. Det er dilemmaer med alternativene, men ut fra en helhetsvurdering mener Oslo det er riktig å anbefale alternativ A.

Forslag om utvidelse av forbudet til også å gjelde gass.

Oslo ber i tillegg om at det gjøres en vurdering av å utvide forbudet til også å gjelde gass. Hensikten med forbudet er å redusere utslipp av klimagasser fra oppvarming av bygninger, samtidig som hensynet til forsyningssikkerheten ivaretas. Gass gir nesten like store

klimagassutslipp som olje, og det er vanskelig å forstå at oppvarming med gass skal unntas. At dagens bruk er på et lavt nivå, er etter vårt syn lite gyldig som argument. SSB anslår at ca.10 prosent av klimagassutslippene i byggsektoren i Oslo kommer fra gass. Oslo kommune er bekymret for at et forbud som ikke omfatter gass, vil medføre at bruken av gass vil øke og har noen indikasjoner på at det nå i økende grad vurderes som en løsning. Oslos mål er at utslippene i byggsektoren skal ned til null, og med dagens eller økt bruk av gass, blir dermed ikke målet nådd. Nye bygg kan, i henhold til nye energikrav, ikke installere gasskjele til oppvarming. Oslo kommune mener det også bør være slik i eksisterende bygg.

Øvrige forslag til unntak fra forbudet, vil sannsynligvis ha marginal innvirkning på måloppnåelse i Oslo, og Oslo har derfor ingen innsigelse på disse unntakene: Hytter under 70 kvadratmeter, driftsbygninger i landbruket, midlertidige bygninger og bygninger der hovedformålet ikke er bygningsoppvarming.

Håndheving av forbudet

I forslaget legges det opp til at kommunene kan samordne tilsyn med allerede eksisterende tilsynsordning etter forskrift om brannforebygging. Oslo forutsetter at den nye tilsynsplikten blir, som i forslaget, stikkprøvebasert slik at oppgaven kan koordineres med øvrige oppgaver, og dermed ikke går på bekostning av viktig brannsikkerhetsarbeid. Det gjøres oppmerksomt på at Oslo ved Brann- og Redningsetaten kun utfører tilsyn på anlegg som betaler gebyr.

Konsekvensene for privatpersoner/ husholdninger

KLD ber om høringsinnspill om konsekvenser forbudet vil ha for privatpersoner/ husholdninger. Basert på en gjennomgang av deler av registeret til Vann- og avløpsetaten og ulike stikkprøver, anslår Klimaetaten at det er ca 7500 oljefyringsanlegg som er i bruk i Oslo. Av disse er mellom 1500-2000 oljeanlegg i yrkesbygg/borettslag og resten i mindre bygg for privatpersoner/ husholdninger. 80 prosent av oljefyringsanleggene er over 30 år. Det medfører at eiere av disse kjelene og tankene uansett ville bli nødt til å gjøre investeringer de nærmeste årene, og at et forbud er en anledning til å skifte til et fornybart oppvarmingsalternativ. Beregninger som Oslo kommune har gjort, viser at det er betydelige besparelser knyttet til drift og vedlikehold ved å gå over til fornybare energikilder. Disse funnene korresponderer med konsekvensutredningen som også peker på at majoriteten av oljekjelene er gamle og at rundt halvparten av oljekjeler og parafinkaminer i boligene står passive.

Partikkelutslipp som følge av forbudet

KLD ber om innspill til om de virkemidlene kommunen som forurensningsmyndighet har i dag er tilstrekkelige for å hindre at partikkelutslipp fra vedfyring og andre biobrensler som følge av et forbud. Utfasing av olje vil medføre reduserte partikkelutslipp dersom det konverteres til varmpumper, elkjel og fjernvarme. Erfaringer fra Oslo kommunes Klima- og energifond og informasjon innhentet gjennom øvrig arbeid med oljeutfasing, viser at disse alternativene utgjør størsteparten av konverteringene som gjøres. Det er grunn til å anta at det også vil bli slik fremover, også fordi Klima- og energifondet ikke lenger støtter overgang fra olje til ulike biobrensel. Det er på denne bakgrunnen lite trolig at et oljeforbud kommer til å øke partikkelutslippet i Oslo i særlig grad, selv om det sannsynligvis vil bli noe økt bruk av bioolje og økt vedfyring. Det gjøres nå en revidert tiltaksutredning for bedre luftkvalitet, og i denne utredningen gjøres det en totalvurdering på om det er tilstrekkelige virkemidler for å sikre god luftkvalitet.

Oslo kommune mener for øvrig at bioolje som brukes til bygningsoppvarming også bør omfattes av EUs bærekraftkriterier, slik som på biodrivstoff og flytende biobrensel.

Meldeplikt og forsyningssikkerhet

For å ivareta hensynet til forsyningssikkerheten, foreslås det at NVE gis myndighet til å fatte vedtak om at forbudet ikke skal gjelde i en tidsavgrenset periode innenfor et avgrenset geografisk område. Nettselskapene pålegges plikt til å melde fra dersom planlagt utfasing av mineralolje til oppvarming vil gi konsekvenser av betydning for forsyningssikkerheten i deres område. Dette ser ut som en fornuftig løsning, og Oslo kommune har ingen ytterligere forslag til hvordan sikre relevant informasjon til NVE. Det er også bra at for eksempel sykehus, med særlige krav til forsyningssikkerhet kan ha oljekjeler i beredskap til tilfeller der det er driftsforstyrrelser i byggets oppvarmingsanlegg, forslag til § 7, tredje ledd.

Forbudet og fjernvarme

KLD ber om høringsinnspill om hvilke konsekvenser et forbud mot fyring med mineralolje vil ha for fjernvarmeprodusenter. Hafslund Varme, som leverer fjernvarme i Oslo og produserer ca 1/3 av fjernvarmen i Norge, har i flere år arbeidet for å levere fossilfri fjernvarme (unntatt fossildel ved forbrenning av avfall) i et normalår innen utgangen av 2016. I 2015 var andelen olje og gass på 1,3 prosent og utslippet bare 3800 tonn CO₂. Denne utfasingen har kommet på basis av krav fra Oslo kommune, som majoritetseier i Hafslund. Oslo har dermed lyktes med å få til en nær utfasing av fossil energi i fjernvarme uten et forbud. Det kan være en indikasjon på at et forbud som gjelder fjernvarmeprodusenter er overflødig, men at samme resultat kan nås basert på andre virkemidler.

Byrådsavdeling for miljø og samferdsel

Lan Marie Berg